

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douďerou v právní věci žalobce: **OS, spol. s r. o.**, se sídlem Říčany, Na Kozákově 1413, IČ: 65412036, zastoupeného JUDr. Pavlínou Širůčkovou, advokátkou se sídlem AK Praha 1, Štěpánská 20, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o částku ve výši **5.000.000,- Kč**,

t a k t o :

- I. Žaloba na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku ve výši 5.000.000,- Kč s e z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Svou žalobou se žalobce na žalované domáhal zaplacení ve výroku I. uvedené částky s tím, že se jedná o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), (dále jen „zákon“). Škoda je dle žalobce představována ušlým ziskem s ohledem na podnikatelský program J ■ V ■ který jako jediný společník žalobce provozoval. Tento program byl předmětem šetření v rámci trestního řízení, vedeného proti J ■ V ■ jenž byl v důsledku nepravdivých tvrzení některých svědků a neefektivní činnosti justice po dobu sedmi let kriminalizován. Tento program v průběhu řízení zanikl, neboť byl v podstatě pravomocně prohlášen za nelegální a ztratil tak samozřejmě důvěru všech zákazníků. Nové získání důvěry v dnešní době je již velmi nepravděpodobné a lze tak konstatovat, že trestním řízením byl celý program zlikvidován. Jednalo se o úspěšný program, který vznikl v roce 2002, získal ochrannou známku a sestával se z řady projektů, které ve svém celku pomáhaly zákazníkům při řízení obchodní činnosti. Podstatou bylo poradenství. Již v prvním roce svého založení dosáhl program zisku 1.804.300,- Kč a ještě v době, kdy již byly podnikány první kroky v trestním řízení, ale J ■ V ■ a ani většina jeho zákazníků a obchodních partnerů o vyšetřování oficiálně nevěděli, byl projekt ziskový (rok 2003 zisk ve výši 1.251.890,- Kč). Poté, co se trestní stíhání J ■ V ■ stalo veřejně známé v daném oboru, kdy o něm začali klienti a spolupracovníci hovořit na školeních a jednáních jako o projektu podvodném, začal žalobce ztrácet prestiž a zákazníky. V průběhu trestního stíhání a poté, co byl vynesena pravomocný rozsudek, klesly zisky až na nulu (2004 zisk ve výši 776.505,- Kč, rok 2006 zisk ve výši 402.420,- Kč, rok 2007 zisk ve výši 216.240,- Kč a v letech 2008 – 2009 žalobce zisku již

nedosáhl). Žalobce byl nucen propustit zaměstnance, zastavit další vývoj, což vedlo k úplnému zániku všech činností. Při specializaci na obchodní strategie a obchodní systémy žalobce ani J. V. nemohli v průběhu trestního řízení získat jiný druh obživy, když veškeré smlouvy v daném odvětví obsahují ustanovení o tom, že u obchodního zástupce musí být splněna podmínka bezúhonnosti. Vždy, když J. V. oznámil, že je proti němu vedeno trestní stíhání, odmítli s ním společností podepsat smlouvu. Žalobce, jednající J. V., proto požaduje zaplacení částky ve výši 4.000.000,- Kč z důvodu ušlého zisku z podnikatelské činnosti od roku 2005 do roku 2009 a dále částku ve výši 1.000.000,- Kč za poškození ochranné známky, kterou trestní stíhání nenapravitelně zdiskreditovalo tak, že její další využití je nulové. Odpovědnost žalované je spatřována v tom, že nesprávným úředním postupem byla hrubě porušena základní práva žalobce.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce u ní dne 1. 9. 2009 (žádostí ze dne 19. 8. 2009) uplatnil nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 3.000.000,- Kč ve smyslu zákona za nesprávný úřední postup ve shora uvedeném řízení. Žádosti žalobce žalovaná nevyhověla, neboť nebyla shledána příčinná souvislost mezi tvrzenou škodou a předmětným řízením. V případě tvrzené majetkové újmy ve výši 4.000.000,- Kč, která má představovat ušlý zisk žalobce, jenž mu měl vzniknout v důsledku trestního stíhání jeho jednatele Jiřího Vokouna, je nutné konstatovat, že společnost jakožto právnická osoba je subjektem naprosto odlišným od osoby svého jednatele, který byl vystaven trestnímu stíhání a je na něm zcela nezávislá. Je tak naprosto irelevantní tvrzení, že žalobce nemohl uzavírat smlouvy v důsledku trestního stíhání vedeného proti Jiřímu Vokounovi. Žalovaná v této souvislosti poukázala na ustanovení § 7 odst. 1 zákona a na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 12. 2005 sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, ve kterém je výslovně uvedeno, že obchodní společnost nemá nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele. Dále není naprosto zřejmé, z čeho je předmětná částka odvozena a jakým způsobem žalobce dospěl k její výši. Z žaloby také navíc vyplývá, že zisk žalobce se značně snížil v roce 2003, kdy trestní stíhání proti Jiřímu Vokounovi ještě ani nebylo zahájeno. Vůbec tak není možné učinit závěr o tom, že by k poklesu zisků žalobce došlo pouze a jenom v důsledku předmětného trestního stíhání jeho jednatele. Majetková újma ve výši 1.000.000,- Kč, která má představovat škodu v podobě poškození ochranné známky je pouze konstatováním a není nijak prokázána. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Soud vzal v řízení za prokazané, že dopisem ze dne 19. 8. 2009 žalobce prostřednictvím své právní zástupkyně uplatnil u žalované nárok na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem, vzniklým trestním stíháním Jiřího Vokouna a požadoval zaplacení částky ve výši 4.000.000,- Kč z důvodu ušlého zisku z podnikatelské činnosti žalobce od roku 2005 do roku 2009 a dále částku ve výši 1.000.000,- Kč za poškození ochranné známky žalobce, kterou trestní stíhání nenapravitelně zdiskreditovalo tak, že její další využití je nulové. Zároveň pak tímto dopisem požádal i Jiří Vokoun o zaplacení částky 1.000.000,- Kč, která dle jeho názoru představuje morální újmu způsobenou nesprávným rozhodnutím. Dopis byl žalované doručen dne 1. 9. 2009.

Žalovaná v dopise ze dne 23. 11. 2009, který byl právní zástupkyní žalobce doručen dne 25. 11. 2009, jak bylo zjištěno z dodejky, uvedla, že zde není zřejmá souvislost mezi tvrzeným nárokem a platnou zákonnou úpravou. Nelze na jisto postavit existenci předpokladů pro vznik odpovědnosti státu za požadovanou majetkovou újmu. V daném případě došlo ke vzniku nesprávného úředního postupu a k vydání nezákonného rozhodnutí a v daném případě se jako dostačující jeví konstatování porušení práva ve smyslu ust. § 31a odst. 2 zákona.

Usnesením ze dne 25. 5. 2004 Policie ČR Služba kriminální policie a vyšetřování, pracoviště Bartolomějská 6, Praha 1, zahájila mimo jiné trestní stíhání Jiřího Vokouna pro trestný čin podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 2 trestního zákona, spáchaný ve spolupachatelství dle § 9 odst. 2 trestního zákona pro skutek specifikovaný v usnesení. Dne 3. 10. 2005 byla Obvodnímu

soudu pro Prahu 1 doručena obžaloba státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 mimo jiné na Jiřího Vokouna pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona, spáchaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona pro skutek specifikovaný v obžalobě.

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 2. 6. 2006 č.j. [REDAKCE] byl Jiří Vokoun uznán vinným pro trestný čin podvodu dle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona pro skutek specifikovaný v rozsudku. Jiří Vokoun byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců s tím, že výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 roku.

K odvolání Jiřího Vokouna byl rozsudek usnesením Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 9. 10. 2006 č.j. [REDAKCE] zrušen v celém rozsahu a věc vrácena soudu I. stupně k novému rozhodnutí.

Obvodní soud pro Prahu 1 pak znovu rozhodl rozsudkem ze dne 30. 4. 2007 č. j. [REDAKCE], kterým byl Jiří Vokoun uznán vinným pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona pro skutek specifikovaný v rozsudku a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců s tím, že výkon trestu se podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2,5 roku.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2007 č.j. [REDAKCE] bylo zamítnuto odvolání Jiřího Vokouna proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 4. 2007.

Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 25. 6. 2008 č. j. [REDAKCE] rozhodl o tom, že pravomocným usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2007 sp. zn. [REDAKCE] byl porušen zákon v neprospěch obviněného Jiřího Vokouna a napadené usnesení bylo zrušeno v části, které se týká obviněného Jiřího Vokouna.

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 1. 2009 č.j. [REDAKCE] který nabyl právní moci dne 15. 4. 2009, byl Jiří Vokoun zproštěn obžaloby pro skutek popsany v rozsudku, ve kterém byl spatřován trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona.

Uvedené skutečnosti byly zjištěny ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. [REDAKCE].

Z ostatních v řízení provedených důkazů, a to smlouvy o obchodním zastoupení ze dne 24. 6. 2007 včetně jejich příloh, dotazníků pro uchazeče o místo obchodního zástupce, návrhu smlouvy o obchodním zastoupení, osvědčení o zápisu ochranné známky a dopisu ze dne 28. 4. 2003, výslechu svědkyně Mgr. H. [REDAKCE] E. [REDAKCE] a svědkyně J. [REDAKCE] K. [REDAKCE], soud již žádné další skutečnosti podstatné pro toto řízení nezjistil, z tohoto důvodu se pak těmito důkazy v odůvodnění rozsudku již blíže nezabýval.

V předmětné věci žalobce požaduje náhradu škody v podobě ušlého zisku, která mu vznikla v důsledku trestního stíhání Jiřího Vokouna jakožto jeho jednatele a jediného společníka.

Podle ust. § 7 odst. 1 zákona právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 3 zákona nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škodu způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek vyjma návrhu na obnovu řízení a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení.

S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu podle zákona způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním

postupem jsou jednak existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu, dále vznik škody na straně poškozeného subjektu a příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím a škodou.

Soud v předmětné věci především neshledal existenci aktivní legitimace na straně žalobce, který jako právnická osoba nebyl účastníkem výše popsaného trestního řízení, v jehož rámci byl trestně stíhán jeho jednatel a jediný společník Jiří Vokoun. Žalobci tak nemohla vzniknout ani škoda, která by byla v příčinné souvislosti s trestním stíháním jeho jednatele a jediného společníka Jiřího Vokouna. Tento názor ostatně již vyslovil Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2005 sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, ve kterém uvedl, že obchodní společnost nemá podle zákona č. 58/1969 Sb. ve znění účinném před 15. 5. 1998 právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele. Přestože se jedná o rozhodnutí, vztahující se k zákonu č. 58/1969 Sb., použitelnost tohoto rozhodnutí i pro zákon zůstává zachována s ohledem na to, že podmínky pro vznik aktivní legitimace na straně žalobce se nezměnily. Jelikož na straně žalobce není dána aktivní legitimace, soud se pak již dále nezabýval otázkou existence výše uvedených zákonných podmínek a v této souvislosti pak návrhy na doplnění dokazování jednak účastnickým výsledkem jednatele žalobce a výslechy svědků A. S., Ing. S. Š., Ing. E. T., A. H. D. J. M. B. I. V. M. N. jako nedůvodné zamítl. Nad rámec pak soud ještě doplňuje, že nárok na náhradu škody podle zákona i v případě, že by došlo ke splnění uvedených podmínek a za existence aktivní legitimace na straně žalobce, lze přiznat podle citovaného ustanovení § 8 odst. 3 zákona pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání byla přípustná stížnost a Jiří Vokoun měl možnost stížnost podat, což však neučinil. V řízení taktéž žalobce netvrdil, že by nepodání této stížnosti odůvodňovaly nějaké skutečnosti patřící mezi případy zvláštního zřetele hodné. Podání stížnosti proti výše uvedenému rozhodnutí o zahájení trestního stíhání tak představuje další předpoklad pro to, aby se poškozený mohl po státu úspěšně domáhat náhrady škody podle zákona, v tomto případě z titulu nezákonného rozhodnutí, a to i tehdy, že uvedené rozhodnutí pak bylo pro svou nezákonnost zrušeno tím, že ohledně skutku, ve kterém měl být spatřován výše zmíněný trestný čin, bylo rozhodnuto tak, že Jiří Vokoun byl výše zmíněným rozsudkem zproštěn obžaloby. Soud proto žalobu jako nedůvodnou ve výroku I. zamítl.

Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. podle úspěchu ve věci. Žalovaná byla v řízení zcela úspěšná, když žaloba proti ní byla zamítnuta a vzniklo jí tak právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci. Žalované však žádné náklady nevznikly a soud proto rozhodl ve výroku II. tak, že žádnému z účastníků právo na jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 24. listopadu 2010

JUDr. Zdeněk Douděra, v.r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Novotná

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Velce a soudců Mgr. Viktora Sedláka a JUDr. Zuzany Sváčkové ve věci žalobce: **OS, spol. s r.o.**, se sídlem Říčany u Prahy, Na Kozákově 1413, IČ 65412036, zast. JUDr. Pavlínou Širůčkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Panská 6, proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky **5.000.000,- Kč**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24.11.2010, č.j. 20 C 257/2009-45,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal na žalovaném zaplacení částky 5.000.000,- Kč, a současně rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Zaplacení uvedené částky žalobce požadoval z titulu náhrady škody, jež mu měla být způsobena v příčinné souvislosti s trestním řízením vedeným proti jeho jedinému jednateli a společníkovi Jirímu Vokounovi, a která spočívala jednak v ušlém zisku za období let 2005 až

2009 (částka 4.000.000,- Kč), jednak v poklesu hodnoty jeho ochranné známky (částka 1.000.000,- Kč).

Soud I. stupně dospěl dle odůvodnění svého rozsudku předně ke zjištění, že žalobce žalovaného požádal o vyplacení žalobou uplatněného nároku dopisem ze dne 19.8.2009, žalovaný však jeho požadavku nevyhověl. Dále soud I. stupně popsal zjištění týkající se samotného průběhu trestního řízení vedeného proti žalobcovu jednateli Jiřímu Vokounovi, a to od vydání usnesením Policie ČR, služby kriminální policie a vyšetřování, ze dne 25.5.2004, jímž bylo trestní stíhání jmenovaného pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tehdy účinného tr. zákona zahájeno, až po rozsudek Obvodního soudu pro Prahu I ze dne 19.1.2009, č.j. [REDAKCE] jenž nabyl právní moci dne 15.4.2009, a kterým byl Jiří Vokoun obžaloby zproštěn. Na základě uvedených zjištění soud I. stupně následně učinil právní závěr o tom, že žalobci v daném případě žalobou uplatněný nárok nesvědčí. K němu dospěl na podkladě aplikace zákona č. 82/1998 Sb., konkrétně pak na podkladě znění jeho § 7 odst. 1 a § 8 odst. 3, z nichž soud I. stupně dovodil, že žalobce není v řízení aktivně věcně legitimován, neboť sám nebyl účastníkem trestního řízení a ani skutečnost, dle které bylo zmíněné trestní řízení vedeno proti jeho jednateli a jedinému společníkovi, jej k podání žaloby neopravňuje. Soud I. stupně proto podanou žalobu zamítl, přičemž výrok o nákladech řízení odůvodnil aplikací § 142 odst. 1 o.s.ř., jakož i tím, že na straně zcela procesně úspěšného žalovaného žádné náklady řízení nevznikly.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, ve kterém soudu I. stupně vytkl neúplné a nesprávné zjištění skutkového stavu věci a nesprávné právní posouzení věci. V této souvislosti zdůraznil, že svůj požadavek na náhradu škody neopírá o § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., nýbrž o § 13 odst. 2 téhož zákona, neboť odpovědnost žalovaného odvozuje od nesprávného úředního postupu spočívajícího zejména v neodůvodněných průtazích, jimiž bylo trestní řízení vedené proti žalobcově jednateli zatíženo. Nelze-li současně pochybovat o tom, že škoda, tak jak byla v žalobě popsána, vznikla právě žalovanému, je jeho požadavek opodstatněný, když okruh osob, které mají nárok na odškodnění, není v § 13 odst. 1 uvedeného zákona nikterak limitován, v důsledku čehož může předmětný nárok uplatnit každý, jemuž byla nesprávným úředním postupem škoda způsobena. Soud I. stupně se však vytýkanými pochybeními trestních soudů, které nepostupovaly v souladu s § 2 odst. 4 trestního řádu a nesou tak zásadní podíl viny na vzniklých průtazích v trestním řízení, dostatečně nezabýval. Právě vyšetřování a trestní stíhání Jiřího Vokouna přitom vedlo k postupné ztrátě důvěry klientů v žalobcovo podnikání, k odrazování nových potencionálních žalobcových klientů, a následně až k úplnému krachu jeho podnikání. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil a podané žalobě zcela vyhověl.

Žalovaný se ve svém vyjádření k podanému odvolání vyslovil pro potvrzení napadeného rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného s tím, že se se závěry v něm vyslovenými ztotožnil.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání, v němž žalobce uplatnil odvolací důvody upravené v § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o.s.ř., napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1, 5 o.s.ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. O podaném odvolání bylo rozhodnuto při jednání odvolacího soudu konaného v souladu s § 101 odst. 3 a § 211 o.s.ř. v nepřítomnosti řádně předvolaného žalovaného, jenž se z účasti u tohoto jednání omluvil, přičemž o jeho odročení z důležitého důvodu nežádal.

Jak patrně z rozhodujících skutečností vyličených v žalobě doručené prvostupňovému soudu dne 21.12.2009, s pomocí kterých žalobce v duchu dispoziční zásady ovládající civilní sporné řízení pro soud závazným způsobem vymezil skutek, z něhož žalobou uplatněný nárok dovodil, žalobce svůj požadavek na zaplacení částky 5.000.000,- Kč představující škodu, kterou měl utrpět v příčinné souvislosti s trestním řízením vedeným proti jeho jedinému společníkovi a jednateři Jiřímu Vokounovi, založil na skutečnosti, že uvedené trestní řízení (jež posléze skončilo zprošťujícím rozsudkem) vůbec probíhalo. Totéž vyplývá i ze žalobcových tvrzení přednesených jeho právní zástupkyní v průběhu prvního jednání prvostupňového soudu konaného dne 11.8.2010 (viz č.l. 32 - 34 spisu), jakož i z obsahu jeho podání doručeného soudu I. stupně dne 17.8.2010 a reagujícího na výzvu vycházející z § 118a odst. 1 o.s.ř., které se mu při tomto jednání od soudu I. stupně dostalo (viz č.l. 28 - 29 spisu). V tomto podání, jež bylo prvostupňovému soudu odesláno předtím, než v závislosti na délce lhůty poskytnuté žalobci ve zmíněné výzvě nastala dne 17.8.2010 koncentrace řízení (§ 118b odst. 1 o.s.ř.), nadto žalobce uvedl, že své právo dovozuje ze skutečnosti, že orgány činné v trestním řízení pochybily, neboť v průběhu trestního řízení neprovedly důkazy, které žalobcův jednatel opakovaně navrhoval, v důsledku čehož nepostupovaly tak, aby zjistily všechny rozhodné skutečnosti jak v neprospěch, tak i ve prospěch obviněného. Na základě popsání nezákonného postupu byl následně vydán rozsudek, jímž byl žalobcův jednatel zprvu pravomocně odsouzen, a od kterého žalobce své právo na náhradu škody odvodil, přičemž k prokázání příčinné souvislosti mezi trestním stíháním, resp. zmíněným nezákonným pravomocným odsouzením Jiřího Vokouna, a vznikem tvrzené škody navrhl provést výslech řady svědků, které též v citovaném podání označil.

Z uvedeného je zřejmé, že otázka průtahů, jimiž mělo být trestní řízení vedené proti žalobcově jednateři zatíženo, a škody, která měla být žalobci v příčinné souvislosti s těmito průtahy způsobena, nebyla žalobcem do okamžiku, v němž nastala koncentrace řízení, vůbec nastolena, přičemž žalobce tyto otázky poprvé otevřel až v podaném odvolání. Odvolací soud, který z předloženého spisu zjistil, že žalobce byl o koncentraci řízení poučen jak v předvolání k nařízenému prvnímu jednání (viz použitý vzor o.s.ř. č. 028 doručený dne 30.8.2010 žalobcově právní zástupkyni), tak i v průběhu konaného prvního jednání (viz protokol na č.l. 33 spisu), tak již k těmto novým skutkovým tvrzením žalobce nemohl přihlídnout, neboť mu v tom brání již zmíněný § 118b odst. 1 věta druhá a třetí o.s.ř., podle kterého pokud nebyla provedena příprava jednání podle § 114c, mohou účastníci uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání jen do skončení prvního jednání, popřípadě do uplynutí lhůty, která byla účastníkům poskytnuta k doplnění tvrzení o skutečnostech významných pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností; k později uvedeným skutečnostem a označeným důkazům smí soud přihlídnout, jen jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po přípravném jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést, jakož i ke skutečnostem nebo důkazům, které účastníci uvedli poté, co byl některý z nich vyzván k doplnění rozhodujících skutečností podle § 118a odst. 2.

Z pohledu žalobcem včas tvrzených skutečností si soud I. stupně opatřil provedeným dokazováním dostatečná a správná zjištění, z nichž též učinil bezchybný závěr o skutkovém stavu věci, který posléze správně posoudil i po stránce právní. Zcela v souladu s ustálenou soudní judikaturou přitom posuzoval věc z pohledu možného vzniku odpovědnosti žalovaného nikoliv za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem, nýbrž za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, jež je v případě, kdy bylo proti žalobcově jednateři vedeno trestní stíhání, které však neskončilo jeho pravomocným odsouzením, představováno

právě rozhodnutím o zahájení trestního stíhání pocházejícím ze dne 25.5.2004 (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 8. 1999, sp. zn. 25 Cdo 1800/98, dále rozsudek téhož soudu ze dne 31.3.2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001, rozsudek téhož soudu ze dne 24.4.2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 26.8.2009, sp. zn. 31 Cdo 3489/2007). Na daný případ tak plně dopadá právní úprava vtělená do § 7 a 8 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle § 8 odst. 1 nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle odst. 2 téhož ustanovení, ve znění účinném do 26.4.2006, tj. v době, kdy bylo usnesení o zahájení trestního stíhání žalobcova jednatele vydáno, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil možnosti podat proti nezákonnému rozhodnutí odvolání, rozklad, námitky, odpor, stížnost nebo opravný prostředek podle zvláštního předpisu, nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné. Byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit dle odst. 3 téhož ustanovení, ve znění účinném do 26.4.2006, i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

Soud I. stupně z citovaných zákonných ustanovení správně dovodil, že hmotněprávní oprávnění na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím svědčí pouze účastníkům řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno. Byl-li tedy účastníkem řízení, k němuž se usnesení o zahájení trestního řízení váže, žalobcův jednatel, neboť proti němu bylo trestní řízení vedeno, a nikoliv žalobce sám, soud I. stupně nepochybil, uzavřel-li, že žalobce není osobou, jež by v tomto řízení byla aktivně věcně legitimována. Stejný závěr byl již ostatně opakovaně vysloven i v judikatuře Nejvyššího soudu ČR, přičemž lze konkrétně poukázat nejen na soudem I. stupně zmíněný rozsudek ze dne 15.12.2005, sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, publikovaný pod č. 81/2006 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, ale např. i na usnesení téhož soudu ze dne 18.5.2010, sp. zn. 25 Cdo 5148/2007.

Není-li žalobce v daném řízení aktivně věcně legitimován, soud I. stupně nepochybil, pokud podanou žalobu zamítl. Odvolací soud proto napadený rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil, a to jak ve výroku o věci samé, tak i ve výroku o nákladech řízení (§ 219 o.s.ř.).

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. a contrario, když na straně žalovaného, jenž také v rámci odvolacího řízení dosáhl plného procesního úspěchu, žádné náklady v této fázi řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání podaného k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam.

V Praze dne 27. dubna 2011

JUDr. Lubomír Velc, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kolářová Lenka